

Sygn. akt II AKa 362/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA – Rafał Kaniok (spr.)

Sędziowie: SA – Katarzyna Capałowska

SO (del.) – Paweł Dobosz

Protokolant: – Paulina Wołynek

przy udziale oskarżyciela posiłkowego S. Ł.

Prokuratora Stanisława Wieśniakowskiego

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2022 r.

sprawy T. G. syna P. i M. urodz. (...) w W.

oskarżonego z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 156 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 29 czerwca 2021 r. sygn. akt V K 170/20

1) zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oskarżonego T. G., w ramach zarzucanego mu czynu, uznaje za winnego tego, iż w dniu 23 maja 2020 r. w W., przewidując możliwość spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu i godząc się na to, zadał S. Ł. cios nożem w klatkę piersiową, powodując obrażenia ciała w postaci otwartej rany klatki piersiowej drążącej do opłucnej, które skutkowały powstaniem ciężkiego uszczerbku na zdrowiu stanowiącego chorobę realnie zagrażającą życiu tj. czynu wyczerpującego dyspozycję art. 156 § 1 pkt 2 k.k. i za ten czyn na podstawie powyższego przepisu skazuje go i wymierza mu karę 3 (trzech) lat i 4 (czterech) miesięcy pozbawienia wolności;

1) w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

2) na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zalicza oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 2 lipca 2020 r. godz. 6.10 do dnia 27 stycznia 2022 r.;

3) zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. C. Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 600 zł plus 23% VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu oskarżycielowi posiłkowemu w postępowaniu odwoławczym;

4) zwalnia oskarżonego T. G. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając wydatkami Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 362/21
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

1.1 **Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie
z dnia 29 czerwca 2021 r., sygn. akt V K 170/20

1.2 **Podmiot wnoszący apelację**

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca oskarżonego T. G.

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. **Granice zaskarżenia**

<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<u>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	
<u>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</u>				
Lp.	Wskazać oskarżonego.	Wskazać fakt.	Dowód ze wskazaniem numeru karty, na której znajduje się dowód.	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu.

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)

Wskazać fakt	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu.

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków

Lp.	Zarzuty	
1)	I. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia, tj.:	# zasadny
2)		# częściowo zasadny
3)		# niezasadny
4)	1. art. 92 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez oparcie orzeczenia jedynie na części okoliczności ujawnionych w postępowaniu, jak i jedynie częściowe uwzględnienie dowodów ujawnionych na rozprawie, a w konsekwencji dokonanie dowolnej oceny dowodów poprzez:	# zasadny
		# częściowo zasadny
		# niezasadny

<p>a) uznanie, że oskarżony oślepiiony gazem powinien oddalić się z miejsca zdarzenia, w sytuacji gdy użyty przez pokrzywdzonego gaz spowodował znaczne ograniczenie możliwości widzenia i ból u oskarżonego, tym samym nie sposób przyjąć, iż oskarżony, który w trakcie zdarzenia praktycznie nic nie widział, mógł podjąć decyzję o oddaleniu się;</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny</p>
<p>b) odmowę przyznania wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego w tym aspekcie, iż oskarżony nie czuł momentu zadania pokrzywdzonemu ciosu, podczas gdy T. G. znajdował się w owym czasie pod wpływem alkoholu, a nadto pozostawał oślepiiony gazem, który w jego kierunku rozpylił pokrzywdzony, co spowodowało również znaczne dolegliwości bólowe u oskarżonego, a zatem wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie są wiarygodne, tym bardziej, że dotyczą one odczuć oskarżonego;</p>	<p># częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny # zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>
<p>c) odmowę przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, który wskazał, że użył noża do obrony, w sytuacji gdy oskarżony znajdował się w późnych godzinach nocnych daleko od miejsca zamieszkania, w niebezpiecznej dzielnicy W. (P.) będąc oślepionym gazem, po wcześniejszej agresji słownej pokrzywdzonego S. Ł. względem oskarżonego;</p>	
<p>d) błędne uznanie, że pokrzywdzony nie miał w czasie zdarzenia przy sobie żadnego niebezpiecznego narzędzia, podczas gdy w przedmiotowym stanie faktycznym użyty przez S. Ł. gaz z racji skutku jaki wywołał, a więc czasowego oślepienia i znacznych dolegliwości</p>	

bólowych, spełniał znamiona narzędzia niebezpiecznego, a więc nie posłużył do obrony, tylko do ataku;

e) odmowę przyznania waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego T. G. w aspekcie, w którym oskarżony podał, iż najpierw został w jego kierunku rozpylony gaz, a następnie on w ramach samoobrony posłużył się nożem, w sytuacji, w której, gdyby zdarzenie miało odwrotny przebieg, to bez wątpienia S. Ł. nie byłby w stanie użyć gazu;

2. art. 410 k.p.k. poprzez pominięcie faktu agresywnego zachowania pokrzywdzonego względem oskarżonego, w tym kierowania do T. G. słów wulgarnych, mających za zadanie poniżenie go i zastraszenie.

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść tego orzeczenia, tj.:

1. błędne ustalenie, że oskarżony działał z zamiarem pozbawienia życia pokrzywdzonego, przewidując możliwość pozbawienia życia i godząc się na to, podczas gdy z ujawnionych w toku postępowania dowodów, zarówno wyjaśnień oskarżonego jak i zeznań świadków złożonych w toku postępowania przygotowawczego wynika, że oskarżony, nie mając zamiaru spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, spowodował go jednak na skutek obrony przed dalszym działaniem pokrzywdzonego,

2. błędne ustalenie, że użyty przez pokrzywdzonego gaz pieprzowy posłużył do obrony, a nie do ataku, podczas gdy z ujawnionych w toku postępowania dowodów, zarówno wyjaśnień oskarżonego jak

i zeznań świadków złożonych w toku postępowania przygotowawczego wynika, że pokrzywdzony użył gazu w celu kontynuowania poniżania oskarżonego i doprowadzenia go do stanu bezbronności, zaś użycie gazu spowodowało u oskarżonego niemal całkowite oślepienie i ból, a w celu bronienia się oskarżony wyjął nóż i zaczął nim przed sobą wymachiwać, nie chcąc pozbawić pokrzywdzonego życia, a jedynie odgonić od siebie napastnika, co powinno skutkować zastosowaniem w niniejszej sprawie art. 25 § 2 k.k.;

3. błędne ustalenie, że po spryskaniu gazem oskarżony podbiegł do pokrzywdzonego w celu ugodzenia go nożem, podczas gdy oskarżony po spryskaniu jego twarzy gazem z bliskiej odległości pozbawiony został niemal całkowicie możliwości widzenia, nie mógł on więc stwierdzić gdzie znajduje się pokrzywdzony, wymachiwał zaś przed sobą nożem w celu obronienia siebie przed spodziewanym przez oskarżonego atakiem ze strony pokrzywdzonego;

4. błędne ustalenie, że pokrzywdzony użył względem oskarżonego gazu w celu obrony siebie, podczas gdy zgodnie z zasadami logiki i prawidłowego rozumowania w przypadku obrony gazem pokrzywdzony po obezwładnieniu oskarżonego powinien oddalić się w szybkim tempie z miejsca zdarzenia, co jednakże w przedmiotowej sprawie nie nastąpiło;

5. błędne ustalenie, że pokrzywdzony użył względem oskarżonego gazu w celu obrony siebie po zadaniu mu przez oskarżonego T. G. ciosu nożem, podczas gdy zgodnie z zasadami

	<p>logicznego myślenia, biorąc pod uwagę, że cios zadany został w klatkę piersiową, zaś pokrzywdzony po zadaniu ciosu upadł, pokrzywdzony nie miałby nie tylko czasu ale i siły, by spryskać oskarżonego, dodatkowo celując prosto w jego twarz, a co więcej, prawidłowy przebieg zdarzenia wynika z zeznań świadków K. G. (1) i J. D. złożonych na etapie postępowania przygotowawczego, którym Sąd dał w przeważającej części wiarę co do opisywanych przez świadków okoliczności zdarzenia;</p> <p>6. błędne ustalenie, że nic nie stało na przeszkodzie, aby oskarżony oddalił się po tym, gdy został spryskany z bliskiej odległości w twarz gazem pieprzowym, podczas gdy oskarżony pozbawiony został niemal całkowicie zmysłu wzroku, spanikował, był obolały i bał się spodziewanego przez niego ataku ze strony pokrzywdzonego, nie miał więc realnie możliwości oddalenia się, co dodatkowo spowodowałoby odwrócenie się plecami do napastnika, oskarżony uciekł natomiast z miejsca zdarzenia niezwłocznie po obronieniu się przed atakującym go pokrzywdzonym.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutów za zasadne lub niezasadne.</p>		
<p>1) Apelacja obrońcy oskarżonego okazała się tylko częściowo zasadna, w zakresie zarzutu z art. 438 pkt 3 k.p.k. określonego w pkt II 1) petitum apelacji, zaś w pozostałej części zarzuty i wnioski apelacyjne uznać należy za oczywiście bezzasadne.</p> <p>1) Trafne są argumenty przytoczone w obrębie zarzutu z pkt II/1</p>		

apelacji oraz w ramach uzasadnienia apelacji, wskazujące na brak podstaw do ustalenia, iż oskarżony działał z zamiarem pozbawienia życia pokrzywdzonego S. Ł..

Sąd odwoławczy nie jest w tym zakresie związany, ani opisem, ani też kwalifikacją prawną czynu podaną przez oskarżyciela i przez Sąd I instancji. Wiąże go natomiast czyn zarzucany oskarżonemu jako zdarzenie faktyczne. Mając to na uwadze Sąd Apelacyjny uznał, iż zasadnym jest dokonanie zmiany ustaleń dotyczących zamiaru z jakim działał oskarżony i tym samym, zmiany obrazu prawnego zdarzenia faktycznego określonego w akcie oskarżenia, poprzez zmianę jego kwalifikacji prawnej z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 148 k.k. w zb. z art. 156 § 1 pkt 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na kwalifikację z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

2) Ujawniony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył wystarczających przesłanek pozwalających na ustalenie, iż oskarżony zadając pokrzywdzonemu cios nożem przewidywał możliwość pozbawienia życia pokrzywdzonego i godził się na to. Przede wszystkim odnotować należy, że w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku nie zawarto pogłębionej analizy całokształtu okoliczności przedmiotowych i podmiotowych czynu, uzasadniających przypisanie oskarżonemu zamiaru zabójstwa. Przeciwnie, Sąd I instancji wskazuje w tym przypadku jedynie na dwie konkretne okoliczności – na użycie niebezpiecznego narzędzia w postaci noża i na miejsce zadania ciosu tj. w klatkę piersiową gdzie znajdują się ważne dla życia człowieka organy. Pozostałe przytoczone przez Sąd okoliczności tj. siła ciosu i głębokość rany są

wysoce niekonkretne i w zasadzie zawieszono w próżni dowodowej. Z żadnego z przeprowadzonych dowodów, w tym z opinii sądowno – lekarskiej, nie wynika bowiem jaka była całkowita głębokość rany zadanej pokrzywdzonemu (k. 84v), ani też tym samym, z jaką dokładnie siłą działał oskarżony, wbijając nóż w klatkę piersiową pokrzywdzonego.

3) W doktrynie i orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, iż o zamiarze zabójstwa, w przypadku gdy sprawca zaprzecza (tak jak w niniejszej sprawie) chęci lub godzeniu się na śmierć ofiary, należy wnioskować z okoliczności podmiotowych czynu, takich jak: pobudki, motywy działania sprawcy, jego stosunek do pokrzywdzonego, jego właściwości osobiste lub życiowe oraz tło zdarzenia, a także przedmiotowych, takich jak: rodzaj użytego narzędzia, ilość i siła zadanych ciosów, umiejscowienia obrażeń, kierunek i głębokość ran.

W ocenie Sądu Apelacyjnego całokształt analizowanych w powyższym zakresie okoliczności, wynikających z dowodów przeprowadzonych w przedmiotowym procesie, nie wskazuje na to by oskarżony dążył do śmierci pokrzywdzonego lub by godził się na taki skutek. W tym miejscu wypada przypomnieć, że oskarżony w trakcie kilkukrotnych przesłuchań, przyznając się do popełnienia zarzucanego mu czynu, jednocześnie konsekwentnie twierdził, iż nie miał zamiaru zabicia pokrzywdzonego. Odnotować też wypada, że nie ma dowodów przeciwnych, w tym zwłaszcza dowodów osobowych, które wskazywałyby wprost i jednoznacznie, iż oskarżony działał z

zamiarem, chociażby ewentualnym, zabójstwa.

Analizując wyżej zarysowane okoliczności podmiotowe i przedmiotowe, w tym obrazujące tło zajścia, należy uwzględnić fakt, iż oskarżony i pokrzywdzony bliżej się nie znali, zaś konflikt o którym wspomina oskarżony, miał co do zasady, incydentalny i powierzchowny charakter. Oskarżony po prostu podejrzewał, iż pokrzywdzony mógł być jedną z osób, które pobiły go wcześniej w tych samych okolicach miasta (k. 199).

4) Jak wynika z wyjaśnień oskarżonego, w czasie bezpośrednio poprzedzającym przedmiotowe zdarzenie z dnia 23 maja 2020 r., pokrzywdzony po przyłączeniu się do pozostałych osób spożywających alkohol, zaczął prowokować oskarżonego najpierw słowami a potem uderzając w twarz. Oskarżony odepchnął pokrzywdzonego i odszedł dalej. Wówczas rozpoczęła się pomiędzy nimi wzajemna kłótnia („gra słowna” – k. 236). Oskarżony wyciągnął nóż z kieszeni, a pokrzywdzony użył gazu. Następnie oskarżony próbował go uderzyć lewą ręką, a potem zadał dwukrotnie cios prawą ręką, w której trzymał nóż (k. 236), za drugim razem trafiając go w klatkę piersiową.

Powyższe fakty opisane w wyjaśnieniach oskarżonego oraz przedstawione w nich tło zajścia i wynikające z niego uchwytnie elementy motywacji sprawcy (reakcja na zaczepne zachowania pokrzywdzonego związane z wcześniejszym zatargiem), jak też ujawnione okoliczności przedmiotowe - w tym takie

jak jednorazowość ciosu zadanego pokrzywdzonemu, brak przesłanek do przyjęcia, iż był to cios zadany ze znaczną siłą lub z precyzją, brak jakichkolwiek innych radykalnych działań lub wypowiedzi oskarżonego wobec pokrzywdzonego – wskazują w sposób jednoznaczny na to, iż całokształt ujawnionych w sprawie dowodów nie daje podstaw pozwalających na uznanie, iż oskarżony działał w zamiarze bezpośrednim lub wynikowym pozbawienia życia pokrzywdzonego.

5) Zdaniem Sądu Apelacyjnego analiza powyższych dowodów i wpływających z nich okoliczności, wskazuje natomiast w sposób jednoznaczny, iż oskarżony działał w tym przypadku w ramach zamiaru (co najmniej ewentualnego) spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego, a jego wina w tym zakresie nie budzi wątpliwości.

Oskarżony – wyprowadzając ciosy w stronę klatki piersiowej pokrzywdzonego (nawet jeśli przyjąć, iż jak twierdzi zadawał je „na ślepo” – k. 236), za pomocą noża z ostrzem o długości 9 cm, przygotowanego i rozłożonego już wcześniej w kieszeni, działając w celu trafienia i osiągnięcia pokrzywdzonego („drugi raz to nie trafiłem w S., trzeci raz jak się zamachnąłem to już nożem trafiłem S.” – k. 199v), „próbowałem go uderzyć ... żeby się uspokoił”, „za drugim razem nie trafiłem ale za trzecim już tak” – k. 236) i w efekcie zadając mu cios nożem na tyle mocny, iż doszło do urazu klatki piersiowej w postaci otwartej rany o długości ok. 15 cm, drążącej do opłucnej i sięgającej do górnego płata płuca lewego na głębokość 2 cm (k. 152) - nie mógł

nie obejmować swoją świadomością skutku, o którym mowa w art. 156 § 1 k.k. w postaci ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego. Przeciwnie, całokształt wyżej zarysowanych okoliczności świadczy w sposób zdecydowany o tym, że oskarżony – nawet jeżeli wiodącym motywem jego działania było „uspokojenie” (zachowującego się prowokacyjnie) pokrzywdzonego – w momencie zadawania ciosu nożem, musiał przewidywać, iż może to spowodować obrażenia ciała o natężeniu odpowiadającym ciężkiemu uszczerbkowi określonemu w art. 156 § 1 k.k. i godził się na wywołanie takiego skutku.

6) W związku z powyższym Sąd Apelacyjny dokonał zmiany ustaleń faktycznych, w zakresie opisu czynu przypisanego oskarżonemu w sentencji wyroku, poprzez przyjęcie, iż oskarżony, przewidując możliwość spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu pokrzywdzonego i godząc się na to, zadał pokrzywdzonemu cios nożem w klatkę piersiową, powodując obrażenia ciała w postaci otwartej rany klatki piersiowej, drążącej do opłucnej, które to obrażenia skutkowały powstaniem ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, stanowiącego chorobę realnie zagrażającą życiu.

Sąd Apelacyjny uznał w konsekwencji, że tak przypisany oskarżonemu czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa opisanego w art. 156 §1 pkt 2 k.k. i wymierzył oskarżonemu za ten czyn karę 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

7) Wymierzając powyższą karę Sąd uwzględnił dyrektywy i okoliczności

istotne dla wymiaru kary określonej w art. 53 § 1 i 2 k.k. i 54 § 1 k.k.

Za korzystne dla oskarżonego uznano wszystkie okoliczności przytoczone w uzasadnieniu wyroku Sądu I instancji, w tym wiek oskarżonego i częściowe przyznanie się do winy, zaś do okoliczności obciążających zaliczono wymieniony tam fakt popełnienia przestępstwa w stanie nietrzeźwości, z użyciem niebezpiecznego narzędzia, a także karalność oskarżonego i tryb jego życia.

Analiza powyższych okoliczności wskazuje, iż względy wychowawcze, o których mowa w art. 54 § 1 k.k. w odniesieniu do młodocianego, nie przemawiają za możliwością wymierzenia oskarżonemu kary z zastosowaniem nadzwyczajnego złagodzenia określonego w art. 60 § 1 k.k. Karą sprawiedliwą i współmierną do stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego i do stopnia jego zawinienia, a zarazem realizującą ogólnie i szczególnie prewencyjne cele kary, będzie w tym przypadku kara 3 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

W pozostałej części zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy, zaś rozstrzygnięcia Sądu I instancji nie były w tej mierze kwestionowane w środku odwoławczym.

8) Wniesiona apelacja okazała się skuteczna tylko w zakresie, który spowodował wyżej omawianą zmianę zaskarżonego wyroku (tj. w istocie częściowo w pkt II/1), natomiast w pozostałym zakresie zarzuty apelacyjne nie zasługiwały na akceptację. Większość z tych zarzutów, zarówno dotyczących obrazy przepisów postępowania, jak i błędów w ustaleniach faktycznych, odnosi się, wprost

lub pośrednio, do ocen i ustaleń w przedmiocie rzekomych działań obronnych oskarżonego, przekraczających granice obrony koniecznej pod wpływem strachu lub wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami.

9) Sąd I instancji w sposób logiczny i przekonujący wykazał, z uwzględnieniem reguł określonych w art. 7 k.p.k., 92 k.p.k. i 410 k.p.k., iż wyjaśnienia oskarżonego, w części w jakiej twierdzi, iż zadawał pokrzywdzonemu ciosy na oślep, w samoobronie, są nielogiczne i sprzeczne z innymi dowodami i jako takie, nie zasługują na uwzględnienie (str. 5 – 7 uzasadnienia wyroku).

Podzielając stanowisko Sądu I instancji w powyższym zakresie stwierdzić należy, że zachowanie oskarżonego, polegające na zadaniu ciosu nożem pokrzywdzonemu, nie było w żadnej mierze działaniem obronnym a zatem nie sposób przyjąć, iż przypisany mu czyn został popełniony w warunkach przekroczenia granic obrony koniecznej w rozumieniu art. 25 § 2 k.k. lub tym bardziej art. 25 § 3 k.k.

10) Wbrew twierdzeniom skarżącego, ani z zeznań świadków ani nawet z wyjaśnień oskarżonego (pomimo formalnych deklaracji typu „chciałem się tylko obronić” – k. 485) nie wynika by zaistniał w krytycznym momencie, po stronie oskarżonego, stan obrony koniecznej, a tym bardziej działanie w sytuacji przekroczenia granic tejże obrony pod wpływem strachu lub usprawiedliwionego wzburzenia. Skoro oskarżony (jak sam twierdził – k. 199), nie bał się oskarżonego, skoro pomimo wcześniejszego

incydentu z domniemanym udziałem pokrzywdzonego, zgodził się na wspólne z nim spożywanie alkoholu, skoro w ogóle zdecydował się udać w te rejony miasta gdzie był rzekomo wcześniej pobity, skoro był od początku przygotowany do ewentualnego starcia i uzbrojony w nóż zapewniający mu z góry przewagę nad pokrzywdzonym, skoro był razem z dwoma kolegami (którzy mieli nawet uspokajać pokrzywdzonego i odciągać go) skoro początkowo nie reagował na zaczepki pokrzywdzonego („olewałem go” – k. 199) - to brak podstaw do przyjęcia (jak tego oczekuje skarżący), iż oskarżony znajdował się w stanie silnego wzburzenia lub strachu związanego z napastliwym zachowaniem pokrzywdzonego i patrząc szerzej, z okolicznościami i tłem zdarzenia.

11) Należy podkreślić, że, ani wcześniejsze zachowanie pokrzywdzonego, słowne zaczepki, wymachiwanie rękami (k. 199, 236), ani też nawet jednorazowe uderzenie w twarz oskarżonego, nie upoważnia do stwierdzenia, iż później, w momencie użycia noża przez oskarżonego, miał miejsce bezpośredni i bezprawny zamach ze strony pokrzywdzonego, o którym mowa w art. 25 k.k.

Zgodnie bowiem z wyjaśnieniami oskarżonego, po początkowych prowokacyjnych wypowiedziach pokrzywdzonego (powiedział, że jestem „frajerem” – k. 199) oraz uderzeniem siedzącego oskarżonego w twarz, dalsza konfrontacja miała wzajemny, wyrównany charakter, nie noszący cech bezprawnego ataku jednej ze stron: „Wstałem zaczęliśmy się kłócić słownie”, „J. i K. próbowali S.

uspokoić” (k. 199), „Znowu go odepchnąłem ... odszedłem dalej”, „Później zaczęła się gra słowna” (k. 236). W pewnym momencie nastąpiła, zgodnie z wyjaśnieniami oskarżonego, eskalacja wzajemnego konfliktu: „Ja wyjąłem nóż, on zaczął psikać gazem i ja próbowałem go uderzyć” (k. 236). Najpierw lewą ręką, w której nie było noża, a następnie dwukrotnie prawą ręką: „za drugim razem nie trafiłem lecz za trzecim już tak” (k. 236). Taki stan rzeczy nie upoważnia do przyjęcia, iż doszło, jak wywodzi skarżący, do realizacji bezprawnego bezpośredniego zamachu ze strony pokrzywdzonego wymierzonego w oskarżonego. Nie sposób w szczególności uznać, że użycie gazu łzawiącego przez pokrzywdzonego, w obliczu wyjęcia i zademonstrowania noża przez oskarżonego, było formą zamachu o jakim mowa w art. 25 k.k. i tym samym, że zadanie ciosu nożem przez oskarżonego było działaniem odpierającym ten zamach w warunkach przekroczenia granic obrony koniecznej.

12) Jak trafnie zaznaczył Sąd I instancji, oskarżony mógł w tej sytuacji poprzestać na zademonstrowaniu noża, mógł się oddalić, nie był przez nikogo zatrzymywany, mógł zwrócić się o pomoc do kolegów. Zachowanie pokrzywdzonego nie wymagało w tym momencie użycia jakichkolwiek środków obronnych, a tym bardziej noża (str. 6 uzasadnienia). Oskarżony jednak, jak sam twierdzi, podbiegł do pokrzywdzonego znajdującego się w odległości 2 m i wyprowadził w jego kierunku trzy uderzenia w tym jedno ręką i dwa kolejne nożem, zadając mu w efekcie cios w klatkę piersiową.

W tym zakresie, oceny i ustalenia Sądu I instancji uznać należy za prawidłowe i pozwalające na przyjęcie (po korekcie opisu czynu dokonanej przez Sąd odwoławczy), że oskarżony nie działał w warunkach obrony koniecznej i że, tym samym, nie mogły zaistnieć przesłanki o których mowa w art. 25 § 2 lub 3 k.k. Zebrane dowody pozwalały natomiast, jak wyżej wskazano, na poczynienie kompletnych i prawidłowych ustaleń faktycznych, wskazujących jednoznacznie, iż działanie oskarżonego wyczerpało znamiona czynu stypizowanego w art. 156 § 2 pkt 2 k.k.

13) W świetle powyższych rozważań pozostałe zarzuty wymienione w pkt I 1-2, II 2-6 apelacji uznać należy za bezprzedmiotowe i bezskuteczne.

Dla porządku jedynie odnotować wypada, iż Sąd I instancji nie naruszył przepisów postępowania wskazanych w pkt I apelacji (art. 92 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k.) w sposób mogący mieć wpływ na kształt zaskarżonego wyroku, ani też nie popełnił błędów w ustaleniach faktycznych wskazanych w pkt II 2-6 apelacji.

14) Zarzut z pkt I 1a) dotyczący rzekomo dowolnej oceny Sądu, iż oskarżony tuż przed użyciem noża mógł się oddalić, jest, sam w sobie, w najwyższej mierze dowolny i wręcz razi naiwnością. Skarżący przyjmuje bowiem, że oskarżony nie mógł podjąć decyzji o oddaleniu z powodu oślepienia gazem łzawiącym, pomijając oczywistą okoliczność, że owo „osłepienie” w żadnym stopniu nie przeszkodziło oskarżonemu w podjęciu ataku na pokrzywdzonego, dobiegnięciu do niego z odległości 2 m,

wyprowadzeniu trzech uderzeń w stronę pokrzywdzonego (jednego ręką i dwóch nożem) oraz, w efekcie, w zadaniu pokrzywdzonemu skutecznego ciosu w klatkę piersiową, a następnie (po poczuciu, iż pokrzywdzony został trafiony - k. 236) nie przeszkodziło mu w podjęciu błyskawicznej decyzji o ucieczce z miejsca przestępstwa.

15) Zarzut z pkt I 1b) jest w zupełności odklejony od realiów dowodowych sprawy. Oskarżony, wbrew sugestiom skarżącego nie wskazywał w swoich wyjaśnieniach, iż nie czuł momentu zadania ciosu pokrzywdzonemu. Przeciwnie, oskarżony przyznał wprost, że uderzył pokrzywdzonego nożem: „Za drugim razem nie trafiłem, za trzecim już tak” (k. 236), „trzeci raz jak się zamachnąłem to już nożem trafiłem” (k. 199v), „poczułem jak go przytarłem” (k. 236).

16) Okoliczności podniesione w zarzutach z pkt I 1 c), d), e), zostały, co do zasady, wyjaśnione we wcześniejszych rozważaniach dotyczących ocen i ustaleń w zakresie przebiegu przypisanego oskarżonemu czynu, wyczerpującego (po korekcie jego opisu w postępowaniu odwoławczym) dyspozycję art. 156 § 1 pkt 2 k.k.

Należy zatem jedynie przypomnieć, że oskarżony nie użył noża do obrony, że znajdował się w miejscu, które było mu znane i w którym zamieszkiwał w nieodległej przeszłości, że przebywał wśród swoich kolegów, zaś że gaz łzawiący nie został użyty przez pokrzywdzonego w ramach ataku na oskarżonego lecz, jak to wprost wynika z wyjaśnień oskarżonego (k. 236),

w sytuacji narastania wzajemnych, agresywnych, zachowań stron konfliktu - słownych zaczepek pokrzywdzonego i uderzenia ręką oskarżonego, odepchnięcia pokrzywdzonego przez oskarżonego, kłótni pomiędzy ww., wyciągnięcia noża przez oskarżonego a następnie dopiero użycia gazu przez pokrzywdzonego i reakcji oskarżonego w postaci wyprowadzenia trzech uderzeń (w tym jednego trafnego nożem) w klatkę piersiową pokrzywdzonego (k. 236). Taka kolejność wydarzeń, zgodna z logiką faktów, znajduje jak powiedziano, pełne odzwierciedlenie w wyjaśnieniach oskarżonego, składanych w sposób wyjątkowo wyczerpujący i dokładny przed Sądem w dniu 3 lipca 2020 r. oraz podtrzymanych na rozprawie w dniu 17 listopada 2020 r. (k. 235, 370). Przy tym Sąd I instancji, wbrew stanowisku skarżącego – pkt I 1e), nie zakwestionował wyjaśnień oskarżonego, co do posłużenia się nożem przez oskarżonego dopiero po użyciu gazu łzawiącego przez pokrzywdzonego.

17) Sąd I instancji nie pominął też w swoich rozważaniach faktu agresywnego zachowania pokrzywdzonego, postrzegając je trafnie w kontekście nieporozumienia, kłótni pomiędzy stronami konfliktu (zarzut z pkt I 2). W tej sytuacji zarzuty z pkt I 1 i I 2, oparte na podstawie z art. 438 § 2 k.p.k. nie mogły zostać zaakceptowane.

18) Podobnie rzecz się ma z zarzutami opartymi o art. 438 pkt 3 k.p.k., dotyczącymi błędów w ustaleniach faktycznych wymienionych w pkt II 2-6 apelacji.

19) Co do pkt II 2 odnotować jedynie wypada, że z samych (uznawanych przez skarżącego, za wiarygodne) wyjaśnień oskarżonego, jak też z opisanego w nich sposobu działania oskarżonego, wynika, iż jego postępowanie nie miało charakteru jedynie defensywnego, sprowadzającego się do odgania pokrzywdzonego lecz charakter zaczepny – oskarżony zamierzał „uspokoić” pokrzywdzonego, w ten sposób, że doskoczył do niego z odległości 2 metrów i próbował uderzyć go ręką oraz dwukrotnie trafić go nożem, wbijając mu finalnie ostrze noża w klatkę piersiową.

20) Zarzut z pkt II 3 apelacji nie wymaga szerszego komentarza, wystarczy jedynie odesłać skarżącego do fragmentu wyjaśnień oskarżonego k. 236, drugi wiersz od dołu.

21) Co do zarzutu z pkt II 4, 5 wskazać należy, iż Sąd I instancji nie sprecyzował w swoich ustaleniach, czy gaz został użyty dopiero po zadaniu ciosu nożem w klatkę piersiową pokrzywdzonego, sygnalizując jedynie, iż miało to miejsce w trakcie kłótni, wymiany zdań pomiędzy uczestnikami zatargu (str. 2v uzasadnienia). Nie ustalił też, że pokrzywdzony, działając w celu swojej obrony obezwładnił oskarżonego gazem (co w ocenie skarżącego powinno skutkować oddaleniem się pokrzywdzonego z miejsca zdarzenia). Zatem zarzuty dotyczące błędnych ustaleń w tym zakresie, zawarte w pkt II 4-5, są w istocie bezprzedmiotowe.

22) Chybiony jest przy tym argument z pkt II 5, iż prawidłowy przebieg wydarzenia wynika z zeznań K. G. i J. D. z postępowania

przygotowawczego. K. G. nie widział bowiem nawet żeby pomiędzy oskarżonym i pokrzywdzonym był jakiś konflikt, usłyszał tylko krzyk i poczuł gaz (k. 71v), zaś D. mówił jedynie o wzajemnej szamotaninie, przepychaniu i rozdzieleniu pokrzywdzonego i oskarżonego przez kolegów oraz o użyciu gazu „chyba” przez pokrzywdzonego (79v).

Trudno w tej sytuacji przyjąć, iż zeznania ww. osób mogą stanowić podstawę do poczynienia kompletnych ustaleń faktycznych, dotyczących przedmiotowego zdarzenia, w tym w szczególności ustaleń, które mogłyby odpowiadać wersji tegoż zdarzenia przedstawionej przez skarżącego na potrzeby środka odwoławczego.

23) Co do zarzutu z pkt II 6 oskarżony, o czym była już mowa przy ocenie zarzutu z pkt I 1a), pomimo użycia gazu, miał możliwość oddalenia się z miejsca zdarzenia, co zresztą uczynił już po doskoczeniu od pokrzywdzonego i po zadaniu mu ciosu nożem w klatkę piersiową.

24) ***Mając na względzie powyższe rozważania uznać należy, iż wszystkie zarzuty z pkt I i II 2-6 apelacji są oczywiście bezzasadne, a zatem na uwzględnienie nie zasługują (odwołujące się do ww. zarzutów), wnioski apelacyjne o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego, lub też przez umorzenie postępowania w oparciu o art. 17 § 1 pkt 4 k.p.k.***

Wnioski	
<p>I. o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.</p> <p>II. o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie, iż oskarżony T. G. działał w warunkach przekroczenia granic obrony koniecznej pod wpływem strachu lub wzburzenia usprawiedliwionych okolicznościami zamachu, co powinno skutkować umorzeniem postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 4 k.p.k.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny lub niezasadny.	
Powody omówiono wyżej w pkt 3 Lp. 2	

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>Wskazać wszystkie okoliczności, które sąd uwzględnił z urzędu, niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 439 k.p.k., art. 440 k.p.k.).</p>	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności.	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p><u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
1.3 1	Przedmiot utrzymania w mocy

<u>Wyrok utrzymany w mocy poza częścią zmienioną w pkt 1 wyroku Sądu Apelacyjnego</u>	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy.	
Powody omówiono wyżej w pkt 3 Lp.2	
5.2. <u>Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.3.1 1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok zmieniono w części dotyczącej rozstrzygnięcia z pkt I w zakresie wskazanym w pkt 1 wyroku Sądu Apelacyjnego.	
Zwiążle o powodach zmiany.	
Powody omówiono wyżej w pkt 3 Lp. 2	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>	
	# art. 439 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia.	
	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiążle o powodach uchylenia.	
	Konieczność umorzenia postępowania # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia.		
4.	Konieczność warunkowego umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i warunkowego umorzenia ze wskazaniem podstawy prawnej warunkowego umorzenia postępowania.		
5.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia.		
<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>		
<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia z wyroku</u>		
Lp.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
	3) 4)	Zaliczenie okresu tymczasowego aresztowania art. 63 § 1 k.k. Wynagrodzenie na rzecz obrońcy oskarżonego z urzędu
6. Koszty Procesu		

Wskazać oskarżonego.	Wskazać punkt rozstrzygnięcia z wyroku.	Przytoczyć okoliczności.
----------------------	---	--------------------------

T. G.	5)	Zwolniono oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze - art. 624 § 1 k.p.k.
-------	----	--

7. PODPIS
Rafał Kaniok Katarzyna Capałowska Paweł Dobosz

<u>1.3</u> Granice zaskarżenia			
Wpisać kolejny numer załącznika 1			
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie z dnia 29 czerwca 2021 r., sygn. akt V K 170/20		
<u>1.3.1</u> Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

<u>1.3.2</u> <i>Podniesione</i> <i>zarzuty</i>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji.		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. - obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. - obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. - rażąca niewspółmierności kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<i>1.4. Wnioski</i>			
#	uchylenie	#	zmiana